

Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ

Έννοια, εξέλιξη, ειδικά θέματα

Εισαγωγή

Ένα πολύ σημαντικό μέρος των συναλλαγών πραγματοποιείται όχι «τοις μετρητοίς» με άμεση δηλαδή πληρωμή της αξίας των αγοραζομένων αγαθών, αλλά «επί πιστώσει», με εξόφληση δηλαδή της αξίας τους μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα, που συμφωνείται ανάμεσα στον αγοραστή και τον πωλητή.

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος για την εξασφάλιση του πωλητή είναι η υπογραφή από τον αγοραστή συναλλαγματικών. Με αυτόν τον τρόπο και οι συναλλαγές διευκολύνονται και η κυκλοφορία του νομίσματος δεν αυξάνεται.

Ο πωλητής, βέβαια, αναλαμβάνει ορισμένους κινδύνους σχετικά με την εξόφληση της συναλλαγματικής από τον αγοραστή. Οι νόμοι όμως ρυθμίζουν τα θέματα της συναλλαγματικής και παρέχουν σημαντικές διευκολύνσεις.

Α. Έννοια της συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική είναι ένα έγγραφο με το οποίο το πρόσωπο που το εκδίδει, αυτός δηλαδή που δίνει την πίστωση (πιστωτής - εκδότης), διατάζει τον χρεώστη (πληρωτή - αποδέκτη), να πληρώσει το ποσό που οφείλει, σε διαταγή αυτού ή σε διαταγή άλλου προσώπου, σε ορισμένο χρόνο και τόπο.

Η συναλλαγματική είναι ένα αξιόγραφο με μεγάλη χρήση στις συναλλαγές. Αξιόγραφα είναι τα έγγραφα που περικλείουν κάποιο ιδιωτικό δικαίωμα. Το δικαίωμα όμως αυτό είναι τόσο στενά συνδεδεμένο με το έγγραφο αυτό, ώστε για την άσκηση του είναι απαραίτητη η κατοχή του. Για τη μεταβίβαση επίσης του δικαιώματος αυτού, πρέπει απαραίτητως να γίνει και μεταβίβαση και παράδοση του εγγράφου.

Ο όρος αξιόγραφα προέρχονται από τον Γερμανικό WERTPAPIERE. Άλλα αξιόγραφα είναι το γραμματίο σε διαταγή, η επιταγή, η φορτωτική, οι

ομολογίες δανείων, οι ανώνυμοι τίτλοι, τα ασφαλιστήρια, τα αποθετήρια, τα ενεχυρόγραφα κλπ.

Να σημειωθεί ότι η έννοια αξιόγραφα είναι συνώνυμη με τις έννοιες δικαιόγραφα, τίτλοι, χρεόγραφα.

B. Σύντομη ιστορική εξέλιξη της συναλλαγματικής

Ο ακριβής τόπος και χρόνος της γένεσης της συναλλαγματικής δεν μπορεί να προσδιορισθεί. Βέβαιο όμως είναι ότι άρχισε να διαμορφώνεται γύρω στον 12^ο ή 13^ο μ.Χ. αιώνα δηλαδή στον Μεσαίωνα, στις πόλεις της Βορείου Ιταλίας. Χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά χρημάτων από μια πόλη σε άλλη, χωρίς την υλική μετακίνηση αυτών εξ αιτίας των κινδύνων ληστείας, κλοπής, απώλειας. Η πρώτη πάντως νομοθετική αναγνώριση της συναλλαγματικής έγινε στη Γαλλία το 1673 με την ORDONNANCE DU COMMERCE.

Η επιστημονική όμως τοποθέτηση της συναλλαγματικής και η τελική διαμόρφωση σε πιστωτικό τίτλο έγινε στη Γερμανία κατά τα μέσα του προπερασμένου αιώνα.

Στη χώρα μας ο θεσμός της συναλλαγματικής εισήχθη το 1835, όταν καθιερώθηκε επίσημα ο Γαλλικός CODE DE COMMERCE σαν εμπορικός νόμος της Ελλάδος. Ο Νόμος αυτός (άρθρα 110 - 189) περιελάμβανε διατάξεις σχετικές με τη συναλλαγματική και το γραμματίο σε διαταγή.

Αργότερα ο νόμος ΦΟΔ' της 22 Φεβρουαρίου 1910 τροποποίησε σημαντικά τις διατάξεις για τη συναλλαγματική.

Με τη πάροδο όμως του χρόνου και την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου δημιουργήθηκε επιτακτική η ανάγκη υπάρξεως διεθνούς νομοθετικής ρύθμισης, γιατί η ευρεία χρήση της συναλλαγματικής και του γραμματίου σε διαταγή στις διεθνείς συναλλαγές και η νομοθετική ανομοιομορφία ανάμεσα στα διάφορα κράτη, είχε σαν αποτέλεσμα διενέξεις, συγκρούσεις και μακροχρόνιους δικαστικούς αγώνες μεταξύ των συναλλασσομένων. Αρχικά στην κίνηση αυτή είχαν πρωτοστατήσει επιστημονικές εταιρίες της Ευρώπης και συγκεκριμένα το ISTITUT DE DROIT INTERNATIONAL και η INTERNATIONAL LOW ASSOCIATION.

Το 1910 και 1912 έγιναν δυο διασκέψεις στη Χάγη, όπου έγινε ένα προσχέδιο νόμου. Με την έκρηξη όμως του Α' Παγκοσμίου Πολέμου το προσχέδιο αυτό δεν έγινε εσωτερικό δίκαιο των κρατών που είχαν λάβει

μέρος στις διασκέψεις της Χάγης. Μετά το τέλος του Α' Παγκόσμιου Πολέμου η Κοινωνία των Εθνών ανέλαβε νέα προσπάθεια για το θέμα αυτό και έτσι το **1930** κυρώθηκαν στην Γενεύη τρεις συμβάσεις. Στην Ελλάδα η κύρωση των συμβάσεων αυτών έγινε με το νόμο **5280/1931**. Με το νόμο **5325/1932** καθιερώθηκαν οι διατάξεις σαν εσωτερικό δίκαιο της χώρας.

Γ. Πλεονεκτήματα της συναλλαγματικής

Η χρησιμοποίηση της συναλλαγματικής στις συναλλαγές είναι τεράστια και η προτίμηση της από τους πιστωτές οφείλεται σε ορισμένα πλεονεκτήματα που παρέχει ο νόμος.

Σαν κυριότερα πλεονεκτήματα της συναλλαγματικής και του γραμματίου σε διαταγή μπορούμε ν' αναφέρουμε τα εξής:

1) Τη συνοπτική διαδικασία

Ο νόμος καθορίζει μια πολύ συνοπτική και σύντομη διαδικασία για τη διεκδίκηση των απαιτήσεων που προέρχονται από τη συναλλαγματική και το γραμμάτιο σε διαταγή. Η διαδικασία αυτή έχει καθορισθεί για λόγους εξασφάλισης του πιστωτή αλλά και για λόγους σκοπιμότητας.

2) Την αρχή του απρόσβλητου των ενστάσεων

Η συναλλαγματική και το γραμμάτιο σε διαταγή είναι τίτλοι αναιτιώδεις. Για τη δημιουργία δηλαδή της υποχρέωσης από συναλλαγματική αρκεί η αποδοχή της. Το γεγονός και μόνο ότι κάποιος απεδέχθη συναλλαγματική ή υπέγραψε γραμμάτιο σε διαταγή, τον καθιστούν υπεύθυνο για την εξόφληση τους, χωρίς να χρειάζεται ν' αναφερθεί ο λόγος για τον οποίο έγινε η αποδοχή της συναλλαγματικής ή της υπογραφής του γραμματίου. Η αρχή αυτή διασφαλίζει τις συναλλαγές, Γιατί αν ο οφειλέτης υπέβαλε ενστάσεις για οποιοδήποτε λόγο, δεν θα ήταν δυνατό να πραγματοποιηθούν συναλλαγές βάσει συναλλαγματικών και γραμματίων σε διαταγή.

3) Την ευχέρεια μεταβίβασης του τίτλου με οπισθογράφιση.

Η σύντομη κυκλοφορία της συναλλαγματικής και του γραμματίου σε διαταγή βοηθάει πολύ τις συναλλαγές. Η καθιέρωση συνεπώς ενός απλού τρόπου μεταβίβασής τους είναι απαραίτητη.

4) Την αλληλέγγυα ευθύνη

Όλοι όσοι υπέγραψαν στην συναλλαγματική ή το γραμμάτιο σε διαταγή σαν εκδότες, αποδέκτες, οπισθογράφοι ή τριτεγγυητές, ευθύνονται αλληλεγγύως προς τον κομιστή της συναλλαγματικής ή του γραμματίου σε διαταγή.

Αν δηλαδή ο οφειλέτης δεν εξοφλήσει εμπρόθεσμα την οφειλή του, ο κομιστής μπορεί να εγείρει αγωγή κατά των προσώπων αυτών ατομικώς ή ομαδικώς, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τη σειρά σύμφωνα με την οποία τα πρόσωπα αυτά ευθύνονται απέναντι του.

5) Την αρχή αυτοτέλειας των υπογραφών

Όποιος υπογράφει επάνω στην συναλλαγματική ή στο γραμματίο σε διαταγή σαν εκδότης, αποδέκτης, οπισθογράφος ή τριτεγγυητής **ευθύνεται προς τον τελευταίο κομιστή για την καταβολή ολοκλήρου του ποσού της συναλλαγματικής, σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εξόφλησης της από τον αποδέκτη.**

Δ. Ικανότητα για τη δημιουργία σχέσης από συναλλαγματική

Η έκδοση συναλλαγματικής είναι μια δικαιοπραξία. Συνεπώς, χρειάζεται δικαιοπρακτική ικανότητα εκείνου που την εκδίδει και εκείνου που αναλαμβάνει **υποχρέωση** εκ της συναλλαγματικής σαν αποδέκτης, τριτεγγυητής κλπ. Το άρθρο 79 του νόμου 5325 ορίζει ότι, εκτός των πλήρως ικανών για την ανάληψη υποχρεώσεων, είναι δυνατόν ν' αναλάβει επίσης υποχρεώσεις εκ συναλλαγματικής και εκείνος που συμπλήρωσε το 18 έτος της ηλικίας τους, αφού τηρήσει ορισμένες διατάξεις του εμπορικού νόμου. Η ικανότητα για ανάληψη υποχρέωσης εκ συναλλαγματικής αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την έκδοσή της.

Ε. Πρόσωπα που αναφέρονται στη συναλλαγματική

Το πρόσωπο που εκδίδει τη συναλλαγματική (ο πιστωτής) λέγεται **εκδότης**. Εκείνος που διατάσσεται από τον εκδότη να πληρώσει το ποσό της συναλλαγματικής λέγεται **πληρωτής** (οφειλέτης). Όταν ο πληρωτής αποδεχθεί την συναλλαγματική λέγεται **αποδέκτης**. Εκείνος που έχει το δικαίωμα να ζητήσει την πληρωμή του ποσού της συναλλαγματικής λέγεται **λήπτης**.

Στη συναλλαγματική μπορούν ακόμη να εμφανίζονται και τα εξής πρόσωπα: **Οι οπισθογράφοι**, τα πρόσωπα δηλαδή που αποκτούν τη συναλλαγματική και τη μεταβιβάζουν με οπισθογράφιση και οι **τριτεγγυητές** που εγγυώνται τη σωστή χρήση της.

ΣΤ. Τυπικά στοιχεία της συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική είναι αξιόγραφο, αναιτιώδες και τυπικό. Πρέπει, δηλαδή να περιέχονται σ' αυτήν ορισμένα στοιχεία που καθορίζει ρητά ο νόμος.

Τα στοιχεία αυτά είναι:

1. Αναγραφή της λέξεως «συναλλαγματική» σαν τίτλος, αλλά και μέσα στο κείμενο. Η λέξη «συναλλαγματική» γράφεται στη γλώσσα που είναι γραμμένο όλο το κείμενο. Δεν έχει σημασία αν όλη η συναλλαγματική είναι χειρόγραφη ή έντυπη ή γραμμένη σε γραφομηχανή.

2) Εντολή πληρωμής ορισμένου ποσού

Η εντολή αυτή πρέπει να είναι απλή και σαφής, χωρίς κανένα όρο ή επιφύλαξη και πρέπει να δίδεται για πληρωμή ορισμένου χρηματικού ποσού. Στην πράξη η εντολή αυτή εκφράζεται με τις λέξεις: «πληρώσατε δυνάμει της παρούσης συναλλαγματικής».

Το πληρωτέο ποσό γράφεται αριθμητικώς και ολογράφως, ενώ σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του αριθμητικώς και του ολογράφως αναγραφόμενου ποσού, ισχύει το ολογράφως αναγραφόμενο ποσό.

Η συναλλαγματική δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνει ρήτρα για πληρωμή τόκων εκτός αν έχει εκδοθεί σαν συναλλαγματική όψεως ή μετά προθεσμία από της όψεως.

Στις άλλες περιπτώσεις αν υπάρχει ρήτρα περί τόκων, θεωρείται αμελητέα.

3. Όνομα πληρωτή

Είναι το όνομα του φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει υποχρέωση να πληρώσει τη συναλλαγματική. Μετά την αποδοχή της συναλλαγματικής ο πληρωτής λέγεται αποδέκτης. Να σημειωθεί ότι η επωνυμία του πληρωτή πρέπει να είναι πλήρης και σωστή. Αν ο πληρωτής είναι πρόσωπο ανύπαρκτο η συναλλαγματική είναι έγκυρη.

Αν στη συναλλαγματική αναφέρονται περισσότερα του ενός πρόσωπα ως πληρωτές αυτά λαμβάνονται πάντοτε αθροιστικώς υπεύθυνα και όχι διαζευκτικώς.

4. Χρόνος λήξης της συναλλαγματικής.

Ο χρόνος λήξης της συναλλαγματικής μπορεί να καθορισθεί με τέσσερις τρόπους:

α) Εν όψει: Ο κομιστής έχει δικαίωμα να την παρουσιάσει στον πληρωτή και να απαιτήσει την πληρωμή της, μέσα σε χρονικό διάστημα ενός έτους, από την ημερομηνία της έκδοσης.

β) Μετά προθεσμία από της όψεως: Στην περίπτωση αυτή δεν είναι καθορισμένος ο χρόνος της λήξης. Πρέπει να παρουσιασθεί η συναλλαγματική στον πληρωτή μέσα σε χρονικό διάστημα ενός έτους για να

την αποδεχθεί. Από την ημερομηνία της αποδοχής προσδιορίζεται ο χρόνος λήξης, που έχει καθορισθεί από τον εκδότη.

γ) Μετά προθεσμία από της εκδόσεως: Η προθεσμία καθορίζεται από την ημερομηνία εκδόσεως της συναλλαγματικής.

δ) Σε ρητή ημέρα: Η λήξη καθορίζεται σε ρητή υπαρκτή ημερομηνία. Μπορεί επίσης να καθορισθεί και σε κάποια ακίνητη εορτή λ.χ. Χριστούγεννα 2004. Κάθε άλλος τρόπος προσδιορισμού λήξης της συναλλαγματικής κάνει την συναλλαγματική άκυρη.

5. Τόπος πληρωμής

Στη συναλλαγματική πρέπει να γράφεται ο τόπος πληρωμής για να τον γνωρίζει και ο κομιστής. Τόπος πληρωμής μπορεί να είναι η κατοικία του πληρωτή ή τόπος διάφορος της κατοικίας του πληρωτή λ.χ. Πληρωτέα εις το εν Αθήναις Κεντρικό Κατάστημα της Τραπέζης ΕΨΙΛΟΝ.

Ο τόπος πληρωμής πρέπει να είναι υπαρκτός, ειδάλλως η συναλλαγματική είναι άκυρη. Στην περίπτωση που δεν αναφέρεται τόπος πληρωμής θεωρείται ως τόπος πληρωμής ο τόπος της κατοικίας του πληρωτή. Αν όμως δεν αναφέρεται και ο τόπος της κατοικίας του πληρωτή η συναλλαγματική είναι άκυρη.

6. Το όνομα του λήπτη

Αναγράφεται το όνομα του προσώπου προς το οποίο θα γίνει η πληρωμή, καθώς η συναλλαγματική εκδίδεται ως ονομαστική. Απαγορεύεται η έκδοση συναλλαγματικής στον κομιστή.

7. Τόπος και χρονολογία έκδοσης

Είναι απαραίτητη η αναγραφή της ημερομηνίας και του τόπου έκδοσης της συναλλαγματικής. Η ημερομηνία μπορεί να προσδιορισθεί και με ακίνητη εορτή λ.χ. Αγίου Δημητρίου 2004. Αν δεν αναφέρεται τόπος έκδοσης θεωρείται ως τόπος εκδόσεως ο τόπος που αναφέρεται δίπλα στο όνομα του εκδότη. Η μη αναγραφή τόπου και ημερομηνίας εκδόσεως επιφέρει την ακυρότητα της συναλλαγματικής.

Τελευταία τυπική προϋπόθεση για την έκδοση συναλλαγματικής είναι η υπογραφή του εκδότη. Ενώ το κείμενο της συναλλαγματικής μπορεί να είναι έντυπο ή δακτυλογραφημένο, η υπογραφή πρέπει να είναι **χειρόγραφη**. Η υπογραφή μπορεί να γίνει και από αντιπρόσωπο, από πρόσωπο δηλαδή εξουσιοδοτημένο να υπογράψει για λογαριασμό του εκδότη.

Η έλλειψη της υπογραφής επιφέρει την ακυρότητα της συναλλαγματικής.

Z. Ρήτρες στη συναλλαγματική

Η συναλλαγματική είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και ορισμένους όρους (ρήτρες) Για παράδειγμα με τη ρήτρα «**ουχί εις διαταγήν**» ο εκδότης δηλώνει την επιθυμία του να μη μεταβιβασθεί η συναλλαγματική με οπισθογράφηση, η ρήτρα «**εις κατοικίαν**» σημαίνει ότι η συναλλαγματική είναι πληρωτέα στην κατοικία του πληρωτή και η ρήτρα «**ανέξοδος επιστροφή**» ή «**άνευ διαμαρτυρήσεως**» σημαίνει ότι ο κομιστής δεν έχει υποχρέωση να διαμαρτυρήσει τη συναλλαγματική. Οι ρήτρες που προαναφέρθηκαν συναντώνται συχνότερα στις συναλλαγματικές.

Η. Ευθύνη εκ της συναλλαγματικής

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου όλα τα πρόσωπα που υπέγραψαν επάνω στο σώμα της συναλλαγματικής με οποιαδήποτε ιδιότητα, είτε ως εκδότες, αποδέκτες, οπισθογράφοι και τριτεγγυητές, ευθύνονται αλληλεγγύως να πληρώσουν ο καθένας ολόκληρο το ποσό της συναλλαγματικής. Όταν κάποιος από τους υπεύθυνους για την πληρωμή πληρώσει τη συναλλαγματική, έχει δικαίωμα να στραφεί έναντι των άλλων υπόχρεων και να ζητήσει να εισπράξει το ποσό που πλήρωσε. Αν όμως πληρώσει τη συναλλαγματική ο αποδέκτης τότε όλοι απαλλάσσονται. **Αν η συναλλαγματική πληρωθεί από τον οπισθογράφο μπορεί να στραφεί κατά του εκδότη, του αποδέκτη, των τριτεγγυητών τους και των προηγουμένων από αυτόν οπισθογράφων.**

Θ. Αποδοχή συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική αναφέρεται στον αναφερόμενο σ' αυτήν πληρωτή, ο οποίος με τη σειρά του υπογράφει κάτω από τη λέξη ΔΕΚΤΗΣ. Η αποδοχή πρέπει να έχει ημερομηνία στις περιπτώσεις που η συναλλαγματική λήγει μετά προθεσμία από της όψεως, ή αν ο εκδότης ή οπισθογράφος ζητεί την εμφάνιση για αποδοχή μέσα σε ορισμένη προθεσμία.

Η αποδοχή μπορεί να ζητηθεί ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ ημερομηνίας έκδοσης και ημερομηνίας λήξης. Αποδοχή συναλλαγματικής μετά τη λήξη της δεν νοείται.

Αν ο πληρωτής δεν αποδεχθεί τη συναλλαγματική ουδεμία αναλαμβάνει ευθύνη πληρωμής κατά τη λήξη της. Μερική αποδοχή συναλλαγματικής, δηλαδή αποδοχή για μικρότερο ποσό επιτρέπεται. Σημειωτέον ότι η αποδοχή πρέπει να είναι απλή και καθαρή και δεν επιτρέπεται να γίνει με όρους. Αν ο αποδέκτης θέσει κάποιο όρο, αυτός θεωρείται ότι δεν αναφέρεται. Με την αποδοχή ο πληρωτής — αποδέκτης

καθίσταται υπεύθυνος έναντι όλων των υπογραφόντων για οποιοδήποτε λόγο.

I. Μεταβίβαση συναλλαγματικής

Η συναλλαγματική μεταβιβάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Δικαίου με εκχώρηση λόγω καθολικής διαδοχής (κληρονομιάς) κλπ. Ο συνηθέστερος όμως τρόπος μεταβίβασης της συναλλαγματικής είναι η οπισθογράφηση και η παράδοση του τίτλου, σ' εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η οπισθογράφηση.

Οπισθογράφηση είναι η έγγραφη δήλωση ενός κατόχου τίτλου εις διαταγήν, με την οποία αυτός μεταβιβάζει σε άλλο πρόσωπο την κυριότητα και την κατοχή του τίτλου και λέγεται οπισθογράφηση γιατί γίνεται στο πίσω μέρος του τίτλου. Η οπισθογράφηση διακρίνεται σε τακτική και άτακτη.

Τακτική οπισθογράφηση είναι ο τύπος εκείνος στο οποίο, εκτός από την υπογραφή του μεταβιβάζοντος, υπάρχουν όλα τα στοιχεία τα δηλωτικά της μεταβίβασης του τίτλου. Π.χ.

ΠΛΗΡΩΣΑΤΕ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ
ΙΩΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΑΘΗΝΑ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1995
Υπογραφή ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥ

Στην άτακτη οπισθογράφηση λείπει ο τόπος ή η ημερομηνία. Τύπος της άτακτης οπισθογράφησης είναι η λευκή οπισθογράφηση, που γίνεται με την αναγραφή μόνο της υπογραφής του μεταβιβάζοντος.

Όλα τα είδη οπισθογράφησης είναι δεκτά, ενώ η μερική οπισθογράφηση είναι άκυρη.

Αν έχει γίνει λευκή οπισθογράφηση, ο κομιστής μπορεί για περαιτέρω μεταβίβαση να κάνει τα εξής:

- α) Να συμπληρώσει το λευκό μέρος με το όνομα του ή το όνομα άλλου προσώπου.
- β) Να οπισθογραφήσει τη συναλλαγματική είτε υπέρ άλλου προσώπου είτε με λευκή οπισθογράφηση.
- γ) Να παραδώσει τη συναλλαγματική σε τρίτο πρόσωπο χωρίς οπισθογράφηση.

Για να γίνει μεταβίβαση της συναλλαγματικής με οπισθογράφηση δεν χρειάζεται να γράφεται στο κείμενό της η λέξη «εις διαταγήν».

Δεν μεταβιβάζεται με οπισθογράφηση συναλλαγματική που γράφει απάνω στο σώμα της «ουχί εις διαταγήν» ή «μη οπισθογραφήσιμος» ή άλλη ισοδύναμη ρήτρα. Αυτή η συναλλαγματική μεταβιβάζεται μόνο με εκχώρηση.

Η οπισθογράφηση πρέπει να είναι απλή και καθαρή, γι' αυτό κάθε όρος που αναγράφεται σ' αυτήν θεωρείται ότι δεν αναγράφεται. Η μερική οπισθογράφηση είναι άκυρη. Η οπισθογράφηση μπορεί να γίνει και μετά τη λήξη της συναλλαγματικής, πάντως όμως πριν από τη διαμαρτύρηση. Αν έγινε μετά τη σύνταξη του διαμαρτυρικού «επί μη πληρωμή» ή μετά την πάροδο της προθεσμίας για τη σύνταξη διαμαρτυρικού, τότε δημιουργεί τα αποτελέσματα της εκχώρησης. Η οπισθογράφηση που δεν έχει ημερομηνία, εκτός αντίθετης απόδειξης, θεωρείται ότι έγινε πριν από τη πάροδο της προθεσμίας για τη σύνταξη διαμαρτυρικού. Με την οπισθογράφηση μεταβιβάζονται στον κομιστή όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τη συναλλαγματική. Ο οπισθογράφος ευθύνεται τόσο για την αποδοχή, όσο και την πληρωμή της συναλλαγματικής, εκτός αν υπάρχει η ρήτρα «άνευ ευθύνης μου δια την αποδοχήν» ή «άνευ ευθύνης δια την πληρωμήν».

Η συναλλαγματική μεταβιβάζεται για εξόφληση υποχρεώσεων, πολλές φορές, όμως, μεταβιβάζεται και προς είσπραξη. Στην περίπτωση αυτή στην οπισθογράφηση υπάρχει η ρήτρα «αξία προς είσπραξη» ή άλλη όμοια ρήτρα που περιέχει απλή εντολή. Ο κομιστής της μπορεί να ασκήσει όλα τα δικαιώματα που προέρχονται από τη συναλλαγματική, αλλά δεν μπορεί να την οπισθογράφησει περαιτέρω παρά μόνο «λόγω πληρεξουσιότητας».

Η συναλλαγματική μπορεί ακόμη να μεταβιβασθεί «λόγω ενεχύρου». Και στην περίπτωση αυτή ο κομιστής μπορεί να την μεταβιβάσει «λόγω πληρεξουσιότητας».

Η διακοπή της σειράς οπισθογραφήσεων, με μεταβίβαση του Κοινού δικαίου δεν εμποδίζει τον δικαιούχο της συναλλαγματικής να την μεταβιβάσει περαιτέρω με οπισθογράφηση.

Η βασική αποστολή της συναλλαγματικής είναι ότι με αυτή πραγματοποιείται η αγοραπωλησία εμπορευμάτων «επί πιστώσει». Είναι δηλαδή, η συναλλαγματική όργανο πίστωσης.

Ο δικαιούχος όμως συναλλαγματικής πολύ λίγες φορές περιμένει τη λήξη της συναλλαγματικής για να την εισπράξει από τον πληρωτή αποδέκτη. Τις περισσότερες φορές για να διευκολυνθεί στις συναλλαγές του, την μεταβιβάζει σε πιστωτές του. Μ' αυτό τον τρόπο η συναλλαγματική εκτελεί και άλλη αποστολή, γίνεται μέσο πληρωμής. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο ονομάστηκε από το EINERT «το χαρτονόμισμα των εμπορών».

Στη νέα της αποστολή έπαιξε σημαντικό ρόλο ο εύκολος τρόπος της μεταβίβασης της, η οπισθογράφιση.

Οι δικαιούχοι συναλλαγματικών συνηθέστατα προεξοφλούν τις συναλλαγματικές αυτές στις Τράπεζες ή εισπράττουν προκαταβολικώς ένα σημαντικό ποσοστό του ποσού τους από αυτές.

ΙΑ. Τριτεγγύηση

Η πληρωμή της συναλλαγματικής εξασφαλίζεται και με τριτεγγύηση. Τριτεγγύηση είναι η εγγύηση που δίνεται από τρίτο πρόσωπο στο σώμα της συναλλαγματικής, με την οποία το τρίτο πρόσωπο εγγυάται την εμπρόθεσμη πληρωμή των υποχρεώσεων εκείνου υπέρ του οποίου δίνει την εγγύηση.

Η τριτεγγύηση δίνεται επάνω στη συναλλαγματική. Αν δοθεί με χωριστό έγγραφο είναι εγγύηση. Στην περίπτωση αυτή δεν ευθύνεται ο εγγυητής από τη συναλλαγματική αλλά από την εγγύηση.

Η τριτεγγύηση συνήθως δίνεται στο εμπρός μέρος της συναλλαγματικής, κάτω από τις λέξεις «ΔΙΑ ΤΡΙΤΕΓΓΥΗΣΙΝ» ή «ΤΡΙΤΕΓΓΥΩΜΑΙ». Εκεί πρέπει να αναφέρεται υπέρ τίνος δίνεται η τριτεγγύηση. Αν δεν αναφέρεται θεωρείται, σύμφωνα με ειδική διάταξη του νόμου ότι δίνεται υπέρ του εκδότη.

Ο τριτεγγυητής ευθύνεται και ενάγεται όπως και εκείνος υπέρ του οποίου έδωσε την τριτεγγύηση.

ΙΒ. Πληρωμή της συναλλαγματικής

Ο κομιστής της συναλλαγματικής έχει υποχρέωση να παρουσιάσει εμπρόθεσμα τη συναλλαγματική στον τόπο πληρωμής και να ζητήσει την πληρωμή της, ενώ ο πληρωτής έχει υποχρέωση να πληρώσει τη συναλλαγματική κατά τη λήξη της ή την επομένη ημέρα, αν η ημερομηνία λήξης είναι Κυριακή ή νόμω αργία. Αν η συναλλαγματική είναι πληρωτέα σε ρητή ημέρα, ο δικαιούχος δικαιούται να την παρουσιάσει προς πληρωμή είτε κατά την ημερομηνία της λήξης είτε μέσα στις επόμενες δύο εργάσιμες

ημέρες. Το ίδιο ισχύει και αν η συναλλαγματική λήγει σε προθεσμία από της χρονολογίας από της όψεως.

Αν η συναλλαγματική είναι όψεως πρέπει να πληρωθεί κατά την εμφάνισή της, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία της έκδοσής της, **εκτός αν ο εκδότης έχει ορίσει μικρότερο χρονικό διάστημα.**

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο πληρωτής έχει υποχρέωση να πληρώσει τη συναλλαγματική την ημέρα που λήγει ή την επομένη εργάσιμη ημέρα αν η λήξη συμπίπτει με Κυριακή ή νόμω αργία. Ο κομιστής έχει δικαίωμα να ζητήσει την πληρωμή της συναλλαγματικής κατά την ημέρα της λήξης και τις επόμενες δύο εργάσιμες ημέρες.

Μερική πληρωμή συναλλαγματικής επιτρέπεται. Στην περίπτωση όμως αυτή, δεν παραδίδεται η συναλλαγματική στον πληρωτή, αλλά η απόδειξη για το ποσό που πλήρωσε. Στη συναλλαγματική σημειώνεται η μερική πληρωμή.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 5325/1932, άρθρο 40, ο κομιστής συναλλαγματικής δεν μπορεί να υποχρεωθεί να δεχθεί την πληρωμή της συναλλαγματικής πριν από τη λήξη της.

Κατά συνέπεια αν ο πληρωτής πληρώσει τη συναλλαγματική πριν από τη λήξη της, αναλαμβάνει και όλους τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την πληρωμή αυτή. Είναι ενδεχόμενο ακόμη και να ζημιωθεί. Αν π.χ. πληρώσει κανείς μια συναλλαγματική ένα μήνα πριν από τη λήξη της, και μέσα στο χρονικό διάστημα του μηνός που μεσολαβεί από την πληρωμή της συναλλαγματικής μέχρι τη λήξη της, πτωχεύσει ο κομιστής, υπάρχει πιθανότητα να υποχρεωθεί ο πληρωτής να πληρώσει για δεύτερη φορά το ποσό της συναλλαγματικής στους δανειστές του κομιστή.

Θα πρέπει λοιπόν να αποφεύγεται η πληρωμή συναλλαγματικής πριν από τη λήξη της.

Σε περίπτωση που ο κομιστής δεν παρουσιάσει μέσα στις προθεσμίες που ορίζει ο νόμος, τη συναλλαγματική για να την πληρώσει ο πληρωτής, χάνει το δικαίωμα αναγωγής κατά του εκδότη, του τριτεγγυητή του εκδότη, των οπισθογράφων και των τριτεγγυητών των οπισθογράφων.

Ο πληρωτής στην περίπτωση αυτή πρέπει να καταθέσει το ποσό της συναλλαγματικής και τους τόκους, αν βέβαια υπάρχουν τόκοι, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων **υπέρ του αγνώστου κομιστή.** Την απόδειξη της Καταθέσεως του ποσού πρέπει να καταθέσει ο πληρωτής σε

συμβολαιογράφο. Ο κομιστής πρέπει να παραδώσει εξοφλημένη τη συναλλαγματική στο συμβολαιογράφο, στον οποίο ευρίσκεται η απόδειξη καταθέσεως του ποσού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και να πάρει την απόδειξη αυτή. Για να εισπράξει τα χρήματα από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πρέπει να παρουσιάσει σε αυτό τη σχετική απόδειξη. Τα έξοδα καταθέσεως βαρύνουν τον κομιστή.

ΙΓ. Διαμαρτύρηση συναλλαγματικής

Η άρνηση αποδοχής καθώς και η άρνηση πληρωμής συναλλαγματικής, πιστοποιείται με τη σύνταξη του διαμαρτυρικού. Το διαμαρτυρικό συντάσσεται από συμβολαιογράφο και είναι δημόσιο έγγραφο που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση.

Συντάσσεται στον τόπο κατοικίας του πληρωτή, από την ημερομηνία της εκδόσεως της συναλλαγματικής μέχρι την προηγούμενη της λήξης της. Ο πληρωτής έχει δικαίωμα να ζητήσει μια ημέρα προθεσμία για να αποφασίσει αν θα κάνει την αποδοχή ή για να συνεννοηθεί με τον εκδότη. Η προθεσμία αυτή λέγεται προθεσμία διασκέψεως.

Αυτού του είδους διαμαρτυρικό συντάσσεται υποχρεωτικά σε δύο περιπτώσεις: **1)** Αν η συναλλαγματική είναι πληρωτέα μετά προθεσμία από της όψεως και **2)** αν στη συναλλαγματική υπάρχει η ρήτρα «αποδέξιμος».

Στις άλλες περιπτώσεις ο κομιστής δεν έχει υποχρέωση να συντάξει διαμαρτυρικό, αλλά δεν μπορεί και να ζητήσει την πληρωμή της συναλλαγματικής πριν από τη λήξη της.

Δεν συντάσσεται διαμαρτυρικό για τη μη αποδοχή συναλλαγματικής αν υπάρχει η ρήτρα «μη αποδέξιμος», αν όλοι οι αναγωγής υπεύθυνοι έχουν γράψει τη ρήτρα «άνευ ευθύνης δια την μη αποδοχήν» και αν υπάρχει η ρήτρα «ανέξοδος επιστροφή» δηλαδή άνευ διαμαρτυρήσεως.

Τύπος διαμαρτυρικού για τη μη αποδοχή

Αριθμός.....

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΚΟΝ

Σήμερον την ημέραν εν Αθήναις εν τω γραφείω μου κειμένω επί της οδού αριθμός ενώπιον εμού του Συμβολαιογράφου και κατοίκου Αθηνών εδρεύοντος εν Αθήναις, ενεφανίσθη ο γνωστός μου και μη εξαιρούμενος κ. κάτοικος Αθηνών και μου ενεχείρησε συναλλαγματική γεγραμμένη επί χαρτοσήμου δρχ..... και ητήσατο να διαμαρτυρηθή επί μη αποδοχής. Εφ' ω αντέγραψα ταύτην εν τω παρόντι έχουσαν ούτω:

(αναγράφεται ολόκληρη η συναλλαγματική καθώς και οι οπισθογραφήσεις).

Λαβών την συναλλαγματικήν μετέβην σήμερον εις το εν Αθήναις επί της οδού Γραφείον ή Κατάστημα ή οικίαν του κ.τόπον προσδιορισμένον εν τη συναλλαγματική δια την αποδοχήν της, εύρον δε εκεί τον καποδέκτην της ειρημένης συναλλαγματικής, προς ον επέδειξα ταύτην και του εξήτησα την αποδοχήν της. Ούτος δε ηρνήθη ν' αποδεχθεί ταύτην. Όθεν επανέλθων εις το γραφείον μου συνέταξα το παρόν διαμαρτυρικόν δι όπερ εισπραχθήσονται δια τέλη και δικαιώματα μου δρχ. Όπερ υπογράφεται μόνον παρ' εμού, του ζητήσαντος την διαμαρτύρησιν μη παραμείναντος μέχρι τέλους της συντάξεως του παρόντος δια να υπογράψη.

Ο Συμβολαιογράφος

Σε περίπτωση μη πληρωμής συναλλαγματικής το διαμαρτυρικό συντάσσεται στον τόπο πληρωμής της συναλλαγματικής κατά την ημέρα που πρέπει να πληρωθεί η συναλλαγματική ή μια από τις δυο επόμενες εργάσιμες ημέρες. Δεν συντάσσεται διαμαρτυρικό για τη μη πληρωμή συναλλαγματικής στις παρακάτω περιπτώσεις:

- 1) Αν έχει συνταχθεί διαμαρτυρικό για τη μη αποδοχή
- 2) Αν πτώχευσε ο πληρωτής
- 3) Αν έχει γραφεί από τον εκδότη, οπισθογράφο ή τριτεγγυητή η ρήτρα «ανέξοδος επιστροφή» «άνευ διαμαρτυρήσεως» ή κάποια άλλη όμοια ρήτρα.
- 4) Αν λόγοι ανωτέρας βίας εμποδίζουν τη σύνταξη διαμαρτυρικού και η ανωτέρα βία διήρκεσε περισσότερο από τριάντα ημέρες.

Τύπος διαμαρτυρικού για τη μη πληρωμή

Αριθμός.....
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΚΟΝ

Σήμερον την ημέραν εν Αθηναίς εν τω γραφείω μου κειμένω επί της οδού..... αριθμός ενώπιον εμού του Συμβολαιογράφου και κατοίκου Αθηνών εδρεύοντος εν Αθήναις ενεφανίσθη ο γνωστός μου και μη εξαιρούμενος κ κάτοικος Αθηνών και μου ενεχείρησε συναλλαγματική γεγραμμένη επί χαρτοσήμου δρχ. και ητήσατο να διαμαρτυρηθή επί μη αποδοχή. Εφ' ω αντέγραψα ταύτην εν τω παρόντι έχουσαν ούτω:

(αναγράφεται ολόκληρη η συναλλαγματική καθώς και οι οπισθογραφήσεις).
Λαβών την συναλλαγματικήν μετέβην σήμερον εις τόπον προσδιωρισμένον εν τη συναλλαγματική δια την πληρωμήν της, εύρον δε εκεί τον Ταμίαν αυτής προς ον επέδειξα την ειρημένην συναλλαγματικήν και τον ηρώτησα αν τις των εν αυτή συνυπογραφομένων κατέθεσεν εις το Ταμείον της Τραπέζης χρήματα δια την πληρωμήν της. Ούτος δε μου απήντησεν αποφαιτικώς. Όθεν επανελθών εις το Γραφείον μου συνέταξα το παρόν διαμαρτυρικόν δι' όπερ εισπραχθήσονται δια τέλη και δικαιώματα μου δρχ.

Όπερ υπογράφεται μόνον παρ' εμού, του ζητήσαντος την διαμαρτύρησιν μη παραμείναντος μέχρι τέλους της συντάξεως του παρόντος δια να υπογράψη.

Ο Συμβολαιογράφος

ΙΔ. Αναγωγή

α) Αναγωγή για τη μη αποδοχή συναλλαγματικής

Αν ο κομιστής συναλλαγματικής ζητήσει από τον πληρωτή να την αποδεχθεί και αυτός αρνηθεί, τότε δεν αναλαμβάνει ευθύνη για την πληρωμή της. Ο κομιστής πρέπει φυσικά να παρουσιάσει τη συναλλαγματική για αποδοχή μέσα στις προθεσμίες που ορίζει ο νόμος. Στη συνέχεια πρέπει, εφ' όσον απαιτείται, να προχωρήσει στη διαμαρτύρηση της συναλλαγματικής για τη μη αποδοχή. Τέλος, ο κομιστής στρέφεται κατά του εκδότη, του τριτεγγυητή και των οπισθογράφων.

β) Αναγωγή για την μη πληρωμή συναλλαγματικής

Μετά τη διαμαρτύρηση της συναλλαγματικής, αν αυτή απαιτείται, ο κομιστής μπορεί να στραφεί κατά του αποδέκτη, του εκδότη, των οπισθογράφων και των τριτεγγυητών των. Αν δεν συνταχθεί διαμαρτυρικό, στις περιπτώσεις που έπρεπε να συνταχθεί, ο κομιστής δεν μπορεί να στραφεί κατά του εκδότη, των οπισθογράφων και των τριτεγγυητών των.

ΙΕ. Παραγραφή

Αν ο κομιστής της συναλλαγματικής δεν παρουσιάσει εγκαίρως τη συναλλαγματική στον πληρωτή για να την εισπράξει ή αν δεν φροντίσει για την έγκαιρη σύνταξη διαμαρτυρικού, στις περιπτώσεις που αυτή απαιτείται, χάνει το δικαίωμα της αναγωγής.

Αλλά ακόμα κι αν τηρήσει όσα αναφέρθηκαν, πρέπει να ασκήσει το δικαίωμά του αυτό μέσα σε ορισμένες προθεσμίες. Μετά την πάροδο των προθεσμιών αυτών, το δικαίωμά του παραγράφεται δηλαδή χάνεται.

Οι προθεσμίες αυτές είναι οι εξής:

- Τρία (3) χρόνια από την ημέρα της λήξης της συναλλαγματικής για την έγερση αγωγής κατά του αποδέκτη και των τριτεγγυητών του αποδέκτη. Στις συναλλαγματικές όψεως ή προθεσμίας από της όψεως, σαν ημέρα λήξης θεωρείται η τελευταία ημέρα για την εμφάνιση της συναλλαγματικής στον πληρωτή.
- Ένας χρόνος από τη χρονολογία του διαμαρτυρικού ή αν η συναλλαγματική φέρει την ρήτρα «άνευ διαμαρτυρήσεως» ή άλλη ισοδύναμη από τη λήξη της συναλλαγματικής, για την έγερση αγωγής κατά του εκδότη, των οπισθογράφων και των τριτεγγυητών τους (του εκδότη και των οπισθογράφων).
- Έξη μήνες (6 μήνες) από την ημέρα που κάποιος οπισθογράφος πλήρωσε τη συναλλαγματική ή από την ημέρα που προχώρησε στην έγερση

αγωγής των οπισθογράφων εναντίον αλλήλων ή εναντίον του εκδότη.

ΙΣΤ. Αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού

Ο κομιστής που έχασε το δικαίωμα της αναγωγής προστατεύεται από το νόμο και με άλλο μέσο. Τα μέσο αυτό είναι η αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού. Βέβαια η αγωγή αυτή που ανήκει στο κοινό δίκαιο δεν παρέχει τα ίδια πλεονεκτήματα και παραγράφεται μετά πέντε (5) έτη από τη λήξη της συναλλαγματικής. Επίσης, εγείρεται εναντίον παντός που ωφελήθηκε από την απώλεια των δικαιωμάτων του κομιστή.

ΙΖ. Απώλεια συναλλαγματικής

Σε περίπτωση απώλειας της συναλλαγματικής από οποιαδήποτε αιτία, ο κομιστής μπορεί να αποταθεί στο Μονομελές Πρωτοδικείο του τόπου πληρωμής της συναλλαγματικής και να ζητήσει την έκδοση δικαστικής αποφάσεως. Το δικαστήριο εφόσον βεβαιωθεί για το δικαίωμα του κομιστή και για τα περιστατικά της απώλειας, εκδίδει απόφαση που πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Όταν η απόφαση καταστεί τελεσίδικη, αντικαθιστά πλήρως την απωλεσθείσα συναλλαγματική.

Κατά της δικαστικής αποφάσεως μπορεί να ασκηθεί το ένδικο μέσο της ανακοπής.

ΙΘ. Δικαστική επιδίωξη πληρωμής συναλλαγματικής

Σε περίπτωση κατά την οποία ο πληρωτής συναλλαγματικής αρνείται να την πληρώσει, ο κομιστής μπορεί να επιδιώξει την είσπραξή της δικαστικώς, με τους εξής τρόπους:

- Με έκδοση διαταγής πληρωμής που, αναλόγως του ποσού της συναλλαγματικής, παρέχεται από το Ειρηνοδικείο ή το Μονομελές Πρωτοδικείο (Πρόεδρος).

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, με τη διαταγή πληρωμής ο κομιστής, μπορεί να εγγράψει προσημείωση υποθήκης σε ακίνητο του οφειλέτη καθώς και να πετύχει τη συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

- Με δικαστική απόφαση του Ειρηνοδικείου ή του Μονομελούς Πρωτοδικείου.

- Με τακτική αγωγή, μόνο εναντίον του αμέσως συνδεδεμένου με αυτόν.

- Με αγωγή λόγω αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Το γραμμάτιο εις διαταγήν (Οι κυριότερες διατάξεις)

Είναι και αυτό αξιόγραφο αναιτιώδες, όπως η συναλλαγματική, υπόσχεται δε πληρωμή του εκδότη υπέρ του λήπτη.

Τυπικά στοιχεία του γραμματίου εις διαταγήν

Το γραμμάτιο εις διαταγήν πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- Την ονομασία «Γραμμάτιο εις διαταγήν».
- Απλή και καθαρή υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού.
- Τη λήξη του. Στην περίπτωση που δεν αναφέρει λήξη, θεωρείται ότι είναι όψεως.
- Χρονολογία και τόπος εκδόσεως. Αν δεν αναφέρεται ο τόπος εκδόσεως, θεωρείται σαν τόπος εκδόσεως ο τόπος που σημειώνεται δίπλα στο όνομα του εκδότη.
- Η υπογραφή του εκδότη.

Δεν απαιτείται σημείωση του τόπου πληρωμής γιατί σαν τόπος πληρωμής θεωρείται ο τόπος εκδόσεως. Οι διατάξεις που ισχύουν για την οπισθογράφιση, την τριτεγγύηση, τη λήξη, την πληρωμή τη χαρτοσήμανση την αναγωγή πληρωμής της συναλλαγματικής ισχύουν και για το γραμμάτιο εις διαταγήν.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ

- 1) Στο γραμμάτιο εις διαταγήν περιλαμβάνεται υπόσχεση πληρωμής ενώ στη συναλλαγματική εντολή πληρωμής.
Συνεπώς ο εκδότης είναι ο οφειλέτης.
- 2) Στο γραμμάτιο εις διαταγήν απαιτούνται δυο πρόσωπα, ο εκδότης και ο λήπτης, ενώ στη συναλλαγματική τρία πρόσωπα, ο εκδότης, ο λήπτης και ο πληρωτής.
- 3) Στο γραμμάτιο εις διαταγήν δεν υπάρχει αποδοχή.
- 4) Δεν απαιτείται η σημείωση του τόπου πληρωμής. Τόπος πληρωμής θεωρείται ο τόπος έκδοσης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ

- Τρία χρόνια κατά του εκδότη και των τριτεγγυητών του.
- Ένας χρόνος κατά των οπισθογράφων και των τριτεγγυητών του.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

Οι κυριότερες διαφορές μεταξύ συναλλαγματικής και επιταγής είναι οι εξής:

- Η συναλλαγματική είναι όργανο πίστεως ενώ η επιταγή είναι μέσο πληρωμής.
- Η συναλλαγματική λήγει κατά διαφόρους τρόπους ενώ η επιταγή είναι πάντοτε πληρωτέα εν όψει.
- Η συναλλαγματική δεν μπορεί να εκδοθεί στον κομιστή, πρέπει δηλαδή, απαραίτητως ν' αναφέρεται δικαιούχος, ενώ η επιταγή μπορεί να εκδοθεί στον κομιστή.
- Πληρωτής της συναλλαγματικής μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, ενώ πληρωτής επιταγής είναι απαραίτητως Τράπεζα ή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που έχει δικαίωμα να ασκεί Τραπεζικές εργασίες.
- Στην συναλλαγματική υπεύθυνοι για την πληρωμή της είναι οι εξ αναγωγής υπεύθυνοι καθώς και ο πληρωτής, ενώ στην επιταγή μόνο οι εξ αναγωγής υπεύθυνοι.
- Στην συναλλαγματική σε περίπτωση μη πληρωμής συντάσσεται διαμαρτυρικό, ενώ στην επιταγή ή μη ύπαρξη αντικρίσματος σημειώνεται από την Τράπεζα επάνω στην επιταγή.
- Η μη πληρωμή συναλλαγματικής δημιουργεί για τον υπεύθυνο μόνο αστικές ευθύνες, ενώ στην επιταγή ο εκδότης έχει ευθύνες αστικές και ποινικές.

Αυτό γιατί στηρίζονται σε διαφορετικές νομικές αρχές.

- Τόσο η μη πληρωμή συναλλαγματικής όσο και της επιταγής ενημερώνουν το διατραπεζικό σύστημα πληρωμών ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., δημιουργώντας δυσμενή στοιχεία στο τραπεζικό σύστημα για τους οφειλέτες αμφοτέρων των αξιογράφων.

ΙΘ Υπόδειγμα συναλλαγματικής

Με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών με Αρ. πρωτ. 1113016/1538/Τ.Δ. & Ε./ΠΟΛ.1281/7.12.2001, καταργήθηκαν τα τέλη χαρτοσήμου στις συναλλαγματικές. Στην ίδια απόφαση διευκρινίζεται ότι για τις συναλλαγματικές και τα γραμμάτια που εκδίδονται από 1.1.2002 δεν θα κυκλοφορούν έντυπα του Δημοσίου. Οι συναλλαγματικές και τα γραμμάτια εκδίδονται σε απλό χαρτί, στο οποίο βέβαια, πρέπει να αναγράφονται όλα τα στοιχεία που αποκτούνται για τη νόμιμη έκδοσή τους από τις σχετικές περί αξιογράφων διατάξεις.

Λήξη την 20... Συναλλαγματική ΕΥΡΩ

Την 20... πληρώστε με την παρούσα μόνη
συναλλαγματική σε διαταγή
και στο Κατάστημα της.....
ΤΙΤΛΟΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ)
..... το ποσό των ΕΥΡΩ

(ΟΛΟΓΡΑΦΟΣ)

Προς Δεκτή 20... 20...
(ΤΟΠΟΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ) Ο εκδότης

.....
(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΠΟΔΕΚΤΗ)

Όνομα πατέρα ή συζύγου
Οδός αριθ.....
Ταχ. Κωδ..... Πόλη
Α.Φ.Μ. Αρ. Ταυτ.

.....
(ΥΠΟΓΡΑΦΗ - ΣΦΡΑΓΙΔΑ)
Τριτεγγυώμαι υπέρ τ.....
.....
(ΥΠΟΓΡΑΦΗ)

.....
(ΥΠΟΓΡΑΦΗ - ΣΦΡΑΓΙΔΑ)

.....
(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΩΝΥΜΙΑ)

(Η ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΛΕΥΚΗ ΛΩΡΙΔΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ)